

Pollacas vocant. Tandem erumpens meridiem versus Levinum amnum, qui regioni nomen dedit, effundit: qui prope Britannodunum arcem, & eodem nomine oppidum in Glottam ingreditur. Levinæ partem extremam Grampii montis ultimi colles attollunt, sinu maris exiguo, quem Gerlochum à brevitate appellant, intercisi. Ultra hunc est sinus multo amplior, quem Longum vocant, à Longo qui in eum cadit fluvio. Is limes est inter Leviniam & Covaliam. Ipsa Covalia, Argathelia, seu potius Ergathelia & Cnapdalia, multis sinibus angustis ex aestuario Glottæ infusis, in multas partes dirimuntur. Vnus inter cætera insignis lacus Finis vocatur, à Fino fluvio, quem recipit. Is ultra sexaginta millia passuum in longitudinem porrigitur. Est & in Cnapdalia lacus Avus, in quo est insula exigua, & arx munita. Ex eo fluvius Avus effunditur, qui unus in illis regionibus in mare Deucaledonium exit. Ultra Cnapdaliam ad Occidentem hibernum excurrit Cantiera, hoc est regionis caput, Hibernæ occurrentes, à quo modico freto dirimitur, ipsa longior quam latior, adeo arctis faucibus Cnapdalia conjungitur, ut vix mille passus expleat, idque spacio nihil aliud quam arena sit, adeo humilis, ut per eam naviculis traductis nautæ plerunque navigandi compendium quærant. Hanc attingit Lorna Argatheliæ adjacens, & usque ad Abriam pertinens, regio plana, nec infœunda. Qua Grampius mons humilior est, & magis pervius Braid Albin regio vocatur, hoc est, quasi altissimam Scotiæ partem dicas; ac ubi maxima pars illa attollitur Drum Albin, id est Scotiæ dorsum vocatur, nec omnino sine causa. Ex eo enim dorso flumina in utrumque mare decurrunt, alia in Septentrionem, alia in Meridiem. Ex Ierno enim lacu Iernam fluvium in orientem hibernum fundit, qui in Taum illabitur ad tria millia passuum infra Perthum. Ab hoc fluvio cognomen accepit ad utramque ripam affusa, vetere Scotorum lingua Strathierna dicta. Strat enim regionem ad fluminum decursum jacentem appellare solent. Inter montes ejus regionis, & Fortham porrigitur Taichia, à Taicho fluvio, qui medium secat, nomen adepta. Excipiunt eam Ocelli montes; ipsi quidem magna ex parte, atque ager ad eorum radices adjacens, in Iernensi præfectura censemur. Verum reliquum agri ad Fortham usque ambitio in varias præfecturas dissecuit, Clacmananam, Colrossianam, & Kinrossianam. Ab his & Ocellis montibus quicquid agri à lateribus Fortha, & Taus claudunt, in Orientem anguste cuneatur ad mare. Ea uno nomine vocatur Fifa, omnibus rebus ad usum vitæ necessariis sibi sufficiens: qua lacus Levinus eam scindit, latissima: inde utrinque se colligens in angustum usque ad

Caraliam oppidum. Amnum unum, qui memoratu sit dignus, Levinum fundit. Totum littus frequentibus oppidulis præcingitur, è quibus maxime est memorabile propter bonarum artium studia Fanum Andreæ, quod prisci Scotti Fanum Reguli appellant. Interius in media fere regione est Cuprum, quo reliqui Fifani ad jus accipendum convenientiunt. Qua Ierniam contingit, est Abrenethium vetus Piætorum regia. Hic in Taum influit Ierna. Ipse autem Taus è lacu Tao, qui est in Braid Albin, viginti quatuor millia longo erumpit, fluviorum Scotiæ facile maximus. Is se ad Grampium montem inflectens, Atholiam attingit regionem fertilem in ipsis Grampii saltibus collocatam. Ejus partem sub radicibus montis in planitiem explicatam Blaram vocant, quæ vox liberum arboribus solum significat. Infra Atholiam ad dexteram Tai ripam sita est Caledonia oppidum, vetus tantum nomen retinens, vulgo Duncaldem, hoc est tumulus corilis consitus. Corilus enim cum per inculsa latissime funderet, & silvarum opacitate agros tegeret, & oppido & genti nomen dabant. Caledones enim, aut Caledonii gens olim inter Britannorum clarissimas alteram partem regni Piætorum faciebant, quos Ammianus Marcellinus in Caledones & Vecturiones dividit, quorum nunc vix nominis vestigium aliquod superest. Infra Caledoniam ad duodecim millia passuum in eadem dextra ripa est Perthum. Ad sinistram ripam sub Atholia Perthum, ad Orientem spectans, est Gorea frumentariis Gorea. campus nobilis. Et sub hac iterum inter Taum & Escam porrecta Angusia, sive, ut prisci Scotti loquuntur, Aeneia. Sunt qui Horestiam, aut juxta dialectum Anglorum Forestiam diætam putent. In ea sunt urbes Cuprum, & quod Boëtius patriæ suæ gratulans ambitiose Deidum vocat. Vetus enim nomen Thaodunum fuisse reor, à Duno id est colle ad Taum sito, sub cuius radicibus oppidum est extratum. Extra Taum ad 14 millia passuum recto litore occurrit Abrenethea, alio nomine Abrinca. Deinde Rubrum promontorium satis longe conspicuum. Escafluvius cognomento Australis medianum secat: alter Esca Septentrionalis eam à Mernia dividit. Ea ex magna parte solo est campestri & plano, donec ultra Fordunum & Dunotrum comitis Martialis arcem occurrat Grampius, paulatim se demittens, & in mare subsidens. Ultra eam ad Septentriones est Devæ, vulgo Deæ fluminis ostium: & plus minus mille passus ulterius Dona. Ad alterum Abredonia est, salmorum piscatu nobilis, ad alterum Episcopi sedes, & scholæ publicæ omnium ingenuarum artium studiis florentes. Hanc citeriorem invenio vetustis monumentis Abredeam appellatam. Nunc utrunque oppidum Abredonia veteris & novæ cognomibus

*Covalia.
Ergathelia.
Cnapdalia.*

Canter.

Lorna.

Taichia.

Fifa.